

sætte det Antal Inspektører og Assistenten, som er nødvendigt for en virkelig effektiv Gennemførelse af en Arbejderbeskyttelseslovgivning. Det er noget, som viser sig i Arbejderbeskyttelsens Praksis, at en slet Arbejderbeskyttelseslovgivning med et vel udrustet Inspektionspersonale er meget mere værd end en nok saa god og fyldig Lov, som ikke har tilstrækkeligt Personale til at paase Udøvelsen. Det bliver Humbug, i Virkeligheden kun Bestemmelser, der komme til at staa paa Papiret. Man tilfredsstiller sin Samvittighed ved at give en saadan Lov og gør i Virkeligheden ingen Nytte, det er en hyklerisk Lovgivning, man paa denne Maade vil tilvejebringe.

Jeg gaar derefter over til det Omraade, som jeg ikke skal nægte interessere mig ganske særlig, og paa hvilket vor Lovgivning, som jeg før berørte, staaer ganske blank, nemlig Kvindearbejdet. Paa et Punkt tror jeg ikke, at en ny Lovgivning vil møde Modstand fra nogen Side i denne Sal, nemlig et Forbud mod, at Barselkvinder arbejde en vis Tid efter Barnefødslen, enten det nu skal vare tre, fire eller seks Uger. Jeg forstod ogsaa den ærede Indenrigsminister saaledes, at det var et Omraade, hvor han selv havde tænkt paa, at det vilde være rigtigt at skride til Lovgivning. Jeg vil hertil føje, om der ikke vilde være Grund til i Analogi med Fattigloven af 1891 § 44 at bestemme, at den Hjælp, som eventuelt vilde blive ydet Barselkvinder af det offentlige, fordi de ikke kunde og burde gaa til Arbejde i denne Periode, ikke blev betragtet som Fattighjælp. Jeg henstiller denne Tanke til Overvejelse. Langt vanskeligere, betænkeligere og mere tvivlsomt bliver Spørgsmaalet, om man skal gaa til en Begrænsning af den voksne Kvindes Arbejdstid, altsaa Indførelsen af en Maksimalarbejdstid for hende. Det er jo et Spørgsmaal, som ikke alene vil kunne risikere at møde Modstand i al Almindelighed fra dem, der overhovedet ere Modstandere af Indførelsen af en Maksimalarbejdsdag, men muligvis ogsaa fra de arbejdende Kvinder selv, idet de ville forlange at stilles lige med de voksne Mænd. Dertil skal jeg dog bemærke, at hvor meget man end kan tiltræde Tanken om, at Kvinden skal være ligeberettiget med Manden paa Arbejdsmarkedet, saa hverken kan eller bør man dog se bort fra, at Kvinderne ere først og fremmest de kommende Generationers Mødre, og paa Kvindernes Sundheds- og Helbredstilstand beror i høj Grad, hvorledes de kommende

Slægter ville udvikle sig. Og naar Lande, som i deres Opfattelse af Kvindens Stilling i Samfundet indtage et saa forskelligt Staaende som Tyskland og England, ikke desmindre begge ere gaaede saa vidt, som at opstille en Maksimalarbejdsdag for Kvinder, har i det mindste jeg for mit Vedkommende overvundet Betænelighederne derved. Man knytter dertil 2 Spørgsmaal, om ikke det at opstille en saadan Maksimalarbejdsdag vil bevirke, at Kvinden bliver trængt ganske ud af Arbejdsmarkedet, idet man ikke vil anvende hende til saadanne Arbejder, naar hun ikke maa arbejde lige saa længe som de mandlige Arbejdere. Det er jo overhovedet saa, at Anvendelsen af Kvinder desværre i høj Grad beror paa, at de ere billigere og mere nøjsom Arbejdskraft end de mandlige Arbejdere. For det andet gør man den Betragtning gældende, om ikke Indførelsen af en Maksimalarbejdsdag for Kvinden indirekte ogsaa vil komme til at betyde en Maksimalarbejdsdag for Manden. For mit personlige Vedkommende skræmmer ingen af de to Ting mig. Jeg vilde ikke anse det for en Ulykke, om Kvinderne i mindre Grad end hidtil blevede dragne ind paa Arbejdsmarkedet, og jeg vilde heller ikke anse det for en Ulykke, om ad indirekte Vej — hvorledes jeg staaer til Spørgsmaalet om den direkte Vej, kan jeg altid komme til at udtale mig om — en Indskrænkning ogsaa af de mandlige Arbejders Arbejdsdag blev indført. Jeg tror, at vi alle vilde være enige om — jeg kan sige selv de, der ville være Modstandere af ved Lov at indføre den 8 Timers Normalarbejdsdag — at en saa stærk Begrænsning af Arbejdsdagen, som overhovedet er mulig, ogsaa er ønskelig. Jeg kommer saa til det Forhold i Fabrikloven af 1873, som er berørt her i det af de ærede Forslagsstillere indbragte Lovforslag, og som har dannet Udgangspunktet for denne Forhandling, nemlig Børn og unge Menneskers Arbejde. Det er ikke uden Føje, at Forslagsstillerne have draget dette Punkt frem i Forgrunden. Det vil være ærede Medlemmer bekendt, at det er Misbrug af Børn i Erhvervslivet og Fabriklivet, som er det oprindelige Udgangspunkt for al Arbejderbeskyttelseslovgivning i det moderne Europa. Jeg tror nu, at hvis Forslagsstillerne havde begrænset sig til et Forslag, der alene gik ud paa, at den Alder, i hvilken Børn skulde kunne anvendes i Fabrikvirksomhed eller fabriksmæssig drevne Virksomheder, skulde forhøjes fra 10 til 12 Aar eller, som i Tyskland, til